

SZENTES ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és esütőtörökön.

Előzetési ár:

Negyedévre 2 korona 30 fillér Felévre 3 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilv. t. ér. közleményeket a kiadóhivatal

méréselt árjegyzék szerint számít fel.

Szegény Szentés.

Sülyedünk bizony, rettenetes mód sülyedünk! A demagógia rég rávezette városunk polgárságának zömét arra az ösvényre, mely a neveltségességhez juttat el és immár túlléptük a határt, melyen innen az embereket és eseményeket komoly számba szokás venni, — eljutottunk oda, hogy ország-világ előtt neveltség, gúny tárgyai vagyunk: a neveltségesség pedig ő, biztosabban ő, mint az életírtó szörnyű megret.

Hová jutottunk! Pironkodva tekintünk vissza a multba és szégyelnünk kell a jelent, hogy egy B o r o s Sámuel, S i m o n y i Ernő és T ö r z s Kálmán, annyi meg annyi jelesünk örökébe, kik kitünőségei voltak az országos közéletnek is, a szentesi képviselőségbe egy S i m a Ferenc, egy M o l n á r Jenő ültek be, hogy az egyik gyalázatba, romlásba vigye bele azokat, kik benne bizakodva, képték viselésére elküldték s a másik meg szégyent, gúnyt tetézzen meghurcolt kerületünkre ország-világ színe előtt, neveltség tárgyává tegye önmagát és a várost melyet képvisel.

Köztudomású, hogy mi távolról se avatkoztunk bele a legutóbbi folyt képviselőválasztás ádáz kortesharcába.

Az iránnyal, melyben az a harc megindult nem érthettünk egyet, politizálás-hoz jogunk sincs és ha volna, se tekintjük azt feladatunknak. Elfogulatlan szemléllői lehetünk és voltunk hát annak az egész gyűlöletes tusának, mely M o l n á r Jenő vitte bele a szentesi mandátumba és a választás eredményéhez utólagosan se lúztunk semmi magyarázatot, mert nem ismerve a megválasztott egyéni kvalitásait, nem tartottuk tisztességnak, őt már közszereplése előtt akármi tekintetben is elítelni.

Most sem politizálunk, — a M o l n á r Jenő politikai hovátartozásához vagy ténykedéséhez semmi közünk. Egy dologban azonban nem ismerünk sem tréfát sem kíméletet: és ez városunk jó hírnevének a kérdése. Aki az ellen bármit tesz vagy cselekszik: akárki legyen az, annak kíméletlen ostorozói leszünk mindenkor és küzdünk ellene minden rendelkezésünkre álló eszközzel — a tisztesség korlátain belül, — hogy innen, e városból, e kerületből mielőbb kitudjunk.

Nem lúztunk semmi különös reménységet a M o l n á r Jenő képviselősködéséhez. Nem vártuk tőle azt, hogy ő abban a — mindenkinek dísz adó, kitüntető állásban, melybe a szentesi nép többségének akarata felemelte, olyan nagy beolyásra tegyen szert,

mely javára válik a kerületnek, nem éltünk abban a képzelődésben sem, hogy neki majd sikerül a kerülete részére odafejt egyet-mást kivívnia. Egyfelől az a körülmény, hogy a S i m a Ferenc vállán emelkedett ki az ismeretlenségéből, inkább bizalmatlanná, elfogulttá tett iránta, semhogy reménységgel tölthetett volna el, másfelől meg tudjuk, hogy új embernek nem könnyű a törvényhozó testületben érvényesülni, még ha tehetséges sem. Végre is, nem okvetlenül szükséges, hogy minden törvényhozó bölcselkedjék a tanácskozások során és a tisztességes hallgatás mindig többet ér az ostoba fecsegésnél.

De azt elvártuk, hogy M o l n á r Jenő legalább megbecsülje a kerületét annyira, hogy neveltség tárgyává ne tegye önmagát, gúny tárgyává ezt a szerencsétlen kerületet.

Pedig azt cselekedte, mindjárt az első nyilvános fellépésével. A fővárosi napilapok e fellépésről egyértelműen, szinte párra való tekintet nélkül úgy emlékeztek meg, hogy harsogó gúnykacaj kísérette elejétől végig és a neveltségességét csak tetézte az ő talmi villámlásával követelőzőtt, hogy őt több komolysággal hallgassák meg.

Mi volt M o l n á r Jenő első fellépése? — Hát interpellált.

TÁRCA.

ÁBEL HALÁLA.

És meghalt Ábel . . .

A zöld fák alatt
Fekszik sapadtan, halvány mereven.
A megaludt vér hajához tapadt . . .
Körötte minden ujjong, cleven.
Őz csörtet át a zsenge bokrokon,
Izzó a nap, az ég fellegtelen,
A föld, az ég, virág, patak rokon
. . . Csak Ábel lett magános, idegen.

S dalt dudorászva, játszi éneket,
Mint a hajnal, oly ifjan és üdén,
— A lomb, virág, fa néki integet, —
Jön Eva át a rét selymes fuvén.
A holtához ér . . . Megáll csodálkozóan:
Mért alszik Ábel fénylő napszakán?
S egy rózsaszállal pajkosan, bohón
Meggimogatja . . . Felcselez talán!

A gyöpre ül . . . Lassan hozzásimul,
Magához vonja megdermedt kezét,
De a nehéz kar tompán visszahull.

Eva kacag . . . Fájó csend szerzetét!
Bohó játék! . . . Ebredj te rossz gyermek!
S végigsimítja éjsötét haját.
Ábel nem ébred . . . Holtan szendereg . .
Aludt vér érzik a hajfürtön át.

Ábel! . . . Fiam! . . . És Eva felsikolt,
A vér hidegje a lelkébe száll.
Merev tagokkal fekszik lenn a holt . .
És Eva szíverése is eláll.
Ábelre rogy . . . En édes gyermekem!
A vesztett Éden minden vigasza!
Fölebredsz tán szerelmes keblemen . . .
Apádhoz Ábel, jer, menjünk haza.

S a jajpanaszra a bokrok közül,
Mint üzött vad, Ádám előrohan.
Ábelre néz . . . A szíve megkövül.
Ő sejtí már, hogy minden hasztalan . . .
Míről az Úr büntetése szóla csak,
A titkok titka ime nyitva áll.
Elárultad te megmúntat ajak!
. . . S reszketve sugja . . . Ez hát a halál!

Felsírnak hosszan és iszonytatón,
Ily hang nem riit át még a téreken.
A pusztulás zord réme rezg a szón.

Ábel! . . . sikoltják egyre, szüntelen,
Köröskörül csillogva rezg az ég,
Ifju a lomb . . . Csokkosva száll a szél.
Virágillattól ittasul: a lég . . .
. . . Mit bánja mindez, hogy Ábel nem él?

És Ádám áll . . .

A holtra néz sötétlen.
A mindenségnek egy paránya volt.
A bosszúd napja megkezdődött Éden!
Ma a mindenben egy parány a holt.
De egy parány a többit is lerontja,
Egymásba nőttek, mint fa és gyökér,
S a mindenségnek egy kicsiny halottja
A mindenség halálával fölér.

Ábel meghalt . . . Még él a rét, az erdő,
A lomb virit, fénylők a csillagok.
De mindnezeknek a halála megjő,
A napnak fénye majdan nem ragyog.
Bosszúd teljes lesz majd, Ábel halála . . .
Isten! . . . Elvesztetd a termézetet!
S amit alkottál örökös csodára,
A holt világot újra kezdheted!

Pásztor Járpad.

NEM HULL A HAJ, NINCS TOBBÉ KOPASZ EMBER!

Szenzációt kelt a gyógyfukivonatom, melyet évek hosszú során át talnalmányoztam, hogy mikép lehessen megátolni a megkopaszkodást.

EXIKÁTOR

Felfeleztem és százszoros penzzel fizetek ha kétszeri használat után rögtön meg nem nőtt a hajhullás, kopaszkodás és mindennemű fejbőrbetegség.

1 üveg ára 2 korona 40 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és mindennemű illat- és piperecik kereskedésben. Főraktár: TÖRÖK JOZSEF gyógyszerár, Király-utca 12. sz. Erdélyi főraktár és vezérképviseletőség: GOTH GYULA, illat- és piperecik nagykereskedőnél, Gyulafehérvár-Főter.

Vidéki megrendeléseket utánvétel azonnal eszközl: Egyedüli készítő és széjkeklüldési raktára:

DOBE NÁNDOR

uri, női és színházi fodrász BUDAPEST, Nefelejts-ute 27. sz.

Interpellált egyszer azért, hogy a főispánnak — úgy-mond, nincs a vármegyében állandó lakása, nem is törődik az itteni dolgokkal, mert ime a 150000 iriba került városához a pin-céit is felvette a víz.

Hát nem ismeri Molnár Jenő a „Nem illik” című könyvecskét és nem lapozgat rá e könyvecskében arra a mondatra, hogy — ha z u d n i pedig nem illik?

Az utolsó utagyerektől ha meg-kerdezi, az is meg mondta volna neki, hogy a főispánnak Szentesen áll a n d ó lakása van és az év egy jelen-tékény részét itt is tölti családjával együtt, k ö z ö t t ü n k.

Es ha már beugrik a megterem-tőjének ilyen interpellációk elharso-gásába, vegyen magának Molnár Jenő ezután legalább annyi fáradságot, hogy jól tanulja meg a S i m a Ferencz által neki feladott lecczét.

Mert Szentesen sem 150.000 frt, sem semmi más költséggel n e m ép ü l t városháza, olyan épület, amire a vá-rosháza jelző ráillik, Szentesen egyál-talán nincsen is, annak tehát a pin-céjét se veheti fel a víz.

Annai érdeklődést, hogy e z t meg-tudja, bizony még Molnár Jenőtől is elvártunk a város részéről, melyet szegyzenszemre képvisel.

Aztán interpellált másszor azért, hogy azt a könyvnyomdát, amit hitelbe vettek és amelyen az ő jeles párt-lapját nyomták, a hitelezők lefoglat-ták és a bíróság vakmerő volt, azt nemcsak szoros zár alá venni, hanem elárvereztetni is. A bíró ellen pedig, — aki ezt megcselekedni merete, fe-gyelmi vizsgálatot sürgetett.

Hogy mit csodáljunk jobban e második interpellációban: azt az együ-gyűséget-e, mely ilyen tisztán egyéni és magántermészetű ügyet nem állal a nyilvánosság fórumán részletezni és ezzel megbízója nagy szégyensé-géről bizonyítványt kiállítani, vagy

pedig a rabulisztikát-e, mely a tör-vényhozó testületet rá akarja kényszer-íteni, hogy idejét a S i m a-M o l n á r szövetkezet vagyoni dolgainak tárgya-lásával fecsérelje el: hirteleniben meg se tudjuk mondani. Egyet azonban mégis tudunk — és ez az, hogy az ilyen irányú közszerepléssel Molnár Jenő nem használ semmit a S i m a vesszett ügyeinek, önmaga iránt pedig lerontja azt a kis jóakaratot is, mely-lyel talán megválasztásába némelyek belenyugodtak.

Ha okos dolgokkal nem tud elő-állani, — tartsa magát a közmondás-hoz, hogy „h a l l g a t n i : a r a n y”.

Nevetség és országos guny tár-gyává legalább nem teszi akkor ezt a vele megnyomorított szegény Szentest.

A közszolgálat egyszerűsítése. Széll Kálmán miniszterelnök egy, Temesvármegyéből nála, mint belügyminiszternél járt küldött-ség előtt megdöbbenő bírálatot mondott a közigazgatásunkat agyonnyomó, széles medrű közszolgálatról.

„Az irkafirkának, — mondta — és a felesleges munkának, az írásbeliségnek túl-tengésében benne vagyunk nyakig; itt is, ott is, fent kezdve, le az utolsó községig. Egész tanulmányokat tudnék írni, milyen ren-geteg voltára jöttem rá a felesleges munka-szaporitásnak.”

E fontos kijelentésnek megfelel az a megbízható hír, hogy a belügyminiszterium-ban már hozzá is fogtak a nagy munkához, melynek célja: a közigazgatás, a közszolgálat terén egyszerűsítését és gyorsírást hozni be.

Ez az egyszerűsítés ki fog terjedni a közigazgatási eljárás minden ágazatára, az egész közszolgálatra és különösen az ügyviteli és pénzkezelési szabályokat fogják egyszerűsíteni. Elkészítik ennek során mindazo-kat az egyszerűsítéseket, könnyítéseket és gyorsításokat, melyek a közigazgatási eljárás, a hivatalos pénzek kezelése tekintetében, a szükséges felügyeleti jog és ellenőrzési jog sérelme nélkül megvalósíthatók.

Az ekként remélhető munkakevesbedés folytán valószínűleg apaszatni lehet majd a meglevő hivatalos állásokat is, az azonban feltétlenül bizonyos, hogy ezen az úton az örökös üzemélyzettszaporítás szükségének ele-jét veszik. Az apaszás viszont lehetővé tesz olyan fizetés-megtakarításokat, melyek révén aztán a megmaradó többi tisztviselő fizetését, a közterhek újabb fokozása nélkül is emelni lehet.

Első szempont lesz az egyszerűsítésnél, hogy a közigazgatás minden ágazatában túl-tengő írásbeliséget apasszák.

Az akták ide-oda küldözgetése, minden kicsiségéről jelentéstétel, a rengeteg sok idő-szaki jelentés, kimutatás, adatgyűjtés meg-szűnik. Ezzel kapcsolatban a szöbeliség és közvetlenség minél szélesebb körben való meghonosítására törekednek. Főként meg lesz szorítva az írásbeliség abban az irányban, hogy az ugyanazon helyen létező hatóságok, ugyanazon hivatal ügyosztályai, pláne két egymás mellett levő helyiségben működő hi-vatali közegek szöbelileg tárgyaljanak és in-tézzék el lehetőleg az ügyet, ne pedig írás-beli úton.

Örömmel kell üdvözölnie ezt az okos kezdeményezést mindenkinék, köztisztviselő-nek és a közönségnek — aki tudja, látja, mint harapózott el már nálunk az egész köz-szolgálatban a vaskalapos, copfos bürokratiz-mus és mint vált annak révén mind szöve-venyesebbé a legegyszerűbb, legközönsége-sebb közszolgálati ténykedés is.

Az aktagyártás, az ügyszámoknak ren-geteg mennyiségre való felszaporítása ezzel véget ér s ami ügyben ma esetleg három-négyezer is kell jegyzéket, írásos jelen-tést váltani: elintézését nyer sok egy tollvo-nás nélkül is. Ennek pedig nem csak a tiszt-viselők látják hasznát, kik sok fölös munka alól szabadulnak fel, hanem a közönség is, melynek ügyeit így közvetlenül, gyorsan fogják elintézni.

Tisztesség adassék.

(Elégítél egy gépgyárnak.)

Lapunk f. évi 27-ik számában, azúttal nem is először óva intettük a gazdaközön-séget a gépgyűnökköktől, kik mindenféle ra-

Modern paradicsom.

„Paradicsom” és modern”? hát összeil-lik-e ez a két szó?

Őssze — módjával. Mert hiszen az em-beriség annyi gondolattal gazdagodott és annyi új fogalmat nyer folyton, hogy már, nem győz új meg új szókat alkotni, a tartalomnak új kifejezést kölcsönözni, s főleg a hol az eszmék hasonlósága miatt egyik gondolat felidéz a másikat: az ember rá-kényszerül a képes beszédre. A bibliából is-mert paradicsom, a melynek puszta neve is ártatlan gyönyöröztetést kelt, a testen-lelében ép, erőteljes, tiszta első emberpár haj-léka, táplálója, gyönyöradója volt, a termé-szet minden gazdagságával megáldott; az a modern paradicsom pedig, a melyről mi be-szélünk hálaival elteltlen: természet adta kin-cseivel visszaadja a kórsággal sújtott ember-nek testi-lelki javait, egészségét, üdeségét, derűjét. Elragadó szép vidékél bármely ponttól tekintve is gyönyörököt, a mai orvostudomány és a modern komfort vívmá-nyai pedig a jöletét betetőzik. Egészség, de-rült kedély és mindaz a mi a szemnek-fülnek szép: mi kell még a modern embernek, hogy a paradicsomban érezze magát?!

Terjeszti teljes meggyőződéssel az ott járt és meggyőgyült czerinyi ezer ember azt az ötletet, hogy azért nevezik Herkulesfür-dőnek, mert onnan Herkulesi erővel megáldva tavozik a sinylődvé odautazott ember is. Fél-százat meghalad ama kórságok száma, a me-

lyek ellen a bámulatos erejű herkulesfürdői források csendesen folydogál, helyenkint sziklás medrében mormolva és tájékozva tótarohanó Cserna zúgása, melynek örökös tört akkordjai csak a Dunába torkolással bán-gaznak el.

Megiepe látvány bővül el a közelgő fürdővendégek. Jobbra-balra szétárralnak a hegyek, mintha a forrasvidék kapuja előtt meg akarnak könnyíteni számunkra a belé-pést. Valóságos éden tárul szemünk elé, midőn Herkules szent forrasainak helyéhez közele-dünk. Gyönyörű villák, pompás díszépületek és ültetvények sorakoznak egymás mellé összhangzatos, stílszerű egymastánban a csodaszép völgyben, magas hegyekkel és sűrű bükkerdőkkel övezve. — Különböző ma-gasságban a sűrű erdőből díszes gloriettek tűnnek elő, a melyekhez a kényelmes, te-kervényes erdei úton mindenki szívesen föl-gyalogol hogy a pompás kilátásban gyönyör-ködvé, lelkét felrisszitsa.

A természet vadregényes képei bájos közvetlenséggel vonulnak itt el szemünk előtt. Esti órákban a fülemilék dallamos csattogá-sát, mely az erdők áhítatos csendjét májstól nyár közepéig meg-meg szakítja, követi a tömördek Szent-Jánosbágor fénye, mely foly-tonos villámásként gyors egymásutánban ci-kazza át az erdő sűrű sötétjét.

És az a sok meleg forrás, mely itt a földből felbugyog, igazolja elmúlt századok évkönyveiben, a nép szájaról és a tapasztala-tokból vett hagyományokat, melyek szerint

szeti szépség csodás kontrasztjába belevegyül a helyenkint csendesen folydogál, helyenkint sziklás medrében mormolva és tájékozva tótarohanó Cserna zúgása, melynek örökös tört akkordjai csak a Dunába torkolással bán-gaznak el.

Megiepe látvány bővül el a közelgő fürdővendégek. Jobbra-balra szétárralnak a hegyek, mintha a forrasvidék kapuja előtt meg akarnak könnyíteni számunkra a belé-pést. Valóságos éden tárul szemünk elé, midőn Herkules szent forrasainak helyéhez közele-dünk. Gyönyörű villák, pompás díszépületek és ültetvények sorakoznak egymás mellé összhangzatos, stílszerű egymastánban a csodaszép völgyben, magas hegyekkel és sűrű bükkerdőkkel övezve. — Különböző ma-gasságban a sűrű erdőből díszes gloriettek tűnnek elő, a melyekhez a kényelmes, te-kervényes erdei úton mindenki szívesen föl-gyalogol hogy a pompás kilátásban gyönyör-ködvé, lelkét felrisszitsa.

A természet vadregényes képei bájos közvetlenséggel vonulnak itt el szemünk előtt. Esti órákban a fülemilék dallamos csattogá-sát, mely az erdők áhítatos csendjét májstól nyár közepéig meg-meg szakítja, követi a tömördek Szent-Jánosbágor fénye, mely foly-tonos villámásként gyors egymásutánban ci-kazza át az erdő sűrű sötétjét.

És az a sok meleg forrás, mely itt a földből felbugyog, igazolja elmúlt századok évkönyveiben, a nép szájaról és a tapasztala-tokból vett hagyományokat, melyek szerint

vasz fondorlattal igyekeznek megrendeléseket kicsikarni az egyszerű, jóhiszemű gazdától, hogy aztán sirva néz a kizsákmányoltatása után; sőt elég hitvány a és lelkiismeretlenek arra is, hogy nem is megrendel, hanem más tetszőleg ürügy alatt iratnak alá blankettát a gazdamberrel, aki aztán csak arra csodlik fel, hogy a mit aláírt, voltaképpen valami drága cseplőgép megrendelő iva volt, melynek alapán már betáblázást is vezet a gépgyár az ő ingatlanára és nyakára küldi a drága, gazdaságában a mellett hasznavehetetlen gépet.

Az április 5 én megjelent — fentemelt számunkban éppen egy ilyen eset hoztunk nyilvánosságra és ítéltünk el keményen. Valami Székely Soma nevű gépügynök járt a városban, aki a Magyar Gazdasági Gépgyár meghatalmazottjának mondta magát és kint a tanúk közt, egy szentesi cinkostársal szövetkezve leitatott holt részegre egy gazdát, hogy aztán íyétén, a inte önkivületi állapotában egy 6000 frtos cseplőgép részletfizetésre való megvételéről szóló kötelezvényt irasson vele alá.

Maga a Magyar Gazdasági Gépgyár budapesti vezetősége is tudomást szerzett a kemény bírálatról, mellyel ezt az ügynöki visszaélést, csalást elítélték és mert Szentesen, ugyanezen ügynök egy másik gazdát is becsapott, azon ürügyvel iratván vele alá egy gép vásárlási blankettát, hogy azzal az illető gazda gépész fiát tudja be gépésznek a gyárhoz, — leküldte a mult hetekben egyik főtisztviselőjét, Sugar Bélát Szentesre, hogy az személyesen vizsgálja meg itt ezeket a hitvány ügynöki üzelmeket és a rászedett felek teljes meglegedésére igyekezék ezeket az ügyeket tisztázni, rendezni.

A nevezett főtisztviselő, hogy megbízásában lelkiismeretesen eljárjon, szerkesztőségünk is személyesen kereste fel. Elesen ítélté el maga is az ügynöki üzelmeket és biztosított bennünket róla, hogy a Magyar Gazdasági Gépgyár vezetősége nemcsak távol áll ezektől a csalásoktól, hanem még csak nem is alkalmazott ügynökei azok, akik magukat a vidéken ilyenek küldik a dják, — az elkövetett csalásoknak tehát első sorban maguk a rászedett gazdák az okai, akik annyira könnyhívők, hogy még csak igazolvány felmutatását se kéri a kőbor ügynöktől, holott ha ilyen kérének, menten kitűné a turpisság.

A dolog nevezetesen úgy áll, hogy a Székely Soma-féle utazó ügynökök nem

megbízottai egy gépgyárnak sem; hogy úgy fejezzük ki: egyenest a maguk szaklára dolgoznak. Jelennek a gyárnak, mint utazó ügynökök — itt is — ott is kapnak néhány kitöltetlen megrendelő lapot. Ha sikerül megrendelést szerzniük egyik vagy másik gyár részére, utaznak vele vissza Budapestre, bemutatják a gyárnál, felvezetik a proviziójukat, — aztán mennek tovább, — mert öknem üzletialkalmazottai egyik gyárnak sem — újra szerencsét próbálni, más áldozatot keríteni a hálójukba, esetleg ismét más gépgyár blankettájával, a vidék könnyhívő gazdái sorából.

A helyzet kulcsa tehát a gazdára nézve — ily ügynökökkel való érintkezésnél abban van, hogy először is igazolványukat kérje elő és csak olyanokkal álljon szóba, akik hiteles irással képesek igazolni, hogy állandó alkalmazottjai, megbízottjai az illető gyárnak.

A Magyar Gazdasági Gépgyár főtisztviselőjétől nyert eme felvilágosítás után részünkről, úgy a magyar gyárirar mint a gazdaközönség érdekében kifejtettük azt a nézetünket, hogy a gyáraknak kötelesek volna ezt a körülményt minél szélesebb alapon nyilvánosságra hozni, figyelmeztetjük egyttal arra is, hogy a saját érdekében helyesebb volna, ha nagyobb helyeken — amilyen Szentes is — megbízható helyi ügynököket tartanának és csak az azok útján eszközölt megrendeléseket effektuálnák, vagy ha a maga felelősségére működő utazó ügynök visz hozzájuk ilyen megrendelést, — azt, mielőtt végrehajtanák, valamelyik itteni ügyvédhez küldenék le, megtudakolni, tisztességes módon kötöttet-e az az üzlet vagy nem. Ilyen eljárással a gyárak sok kellemetlenségtől, még több jogos hírlapi megtámadástól volnának megkímélve és — hitelüket sem veszténék a közönségnél.

A nevezett főtisztviselő minden részében osztotta az általunk kifejtett elveket és határozott ígéretet tett nem csak arra, hogy mindezekre nézve előterjesztést fog tenni a Magyar Gazdasági Gépgyár vezetőségének, hanem arra is, hogy a Székely Soma utazó ügynök által Szentesen elkövetett visszaélések dolgát úgy fogja rendezni, hogy ezekben a rászedett gazdákat kár ne érje, mert, úgymond — az ő gépgyáruk minden tekintetben szolid, soha semmi közösségben ilyen csaló ügynökökkel

nem volt, nem is lesz, — és erről bizonyágot tenni, kötelességének ismeri.

Most aztán örömmel győződünk meg róla, hogy a gyár főtisztviselője beváltotta ígéretét. Meggyőző bennünket arról egy levél, melyet az utazó ügynök egyik szentesi áldozatának ügyvédje, Szathmáry Ede úr intézett hozzánk, a következőköt írván:

A mennyiben b. lapja a közönség érdekében méltó megrovással közölte azon visszaéléseket, melyeket a gépgyárak ügynökei városunkban is fűztek, helyén valónak találom, hogy tudatom t. szerkesztő úrral, miszerint a becsapottak egyike volt Nagy Balogh Ferencz ügyfelem is, aki azonban minden nagyobb károsodás nélkül szabadult meg az első Magyar Gépgyár r. társ. kulans eljárása tolytán.

Ez a r. társ. ugyanis, mielőtt értesítettem a cég nevében ügynökei által fűzött visszaélésekről, egyik főtisztviselőjét azonnal hozzám elküldötte részletes felvilágosítás nyereséget, s midőn azt megnyerte, a társ. igazgatósága volt az, amely a legkeményebben elítélte az eljárást ügynökök eljárását, visszaéléseiket, s az ügyfelemtől kizsárolt tekintélyes összeget — csupán a készkiadások levonásával — az én, mint megbízott ügyvéd kezéhez visszatérítette.

Ez el meggyőződtem, hogy magának a gyárnak vezér fériai botrányokoztak meg a közönség megkárosításával folytatott ügynöki üzelmek fölött, s így siettek is ügyfelemet kártalanítani.

Ezek tudatásával tartozom az igazságnak, s a gyár jó hírneve helyreállításának, melynek megtámasására a leiketlen ügynökök szolgáltatnak okot.

ütsztelek ;

Szathmáry Ede,
ügyvéd.*

A magyar gyárirar jóhírneve és a gazdaközönség érdekében egyaránt örülünk, hogy a Magyar Gazdasági Gépgyár így minden tekintetben tisztességesen tette jóvát az, amit szélhámos ügynökök jóhírnevét csorbát ejtettek.

Manap, mikor az egész magyar sajtó és abban mi is a magyar ipar felkarolására, pártolására buzdítjuk szünös-szüntelen a közönséget, valóban rosszul esett nekünk is, hogy éppen a magyar gazdasági gépek gyártói ellen kellett éleshangú bírálatot írunk és természetesen csak meglegedéssel tölthet el bennünket, ha e bírálatunk révén alkalmat adunk a gyár — akaratán kívül esett — hibáinak ily — mindenkit kielégítő — reparálásához.

Miután pedig mi intéztük az utazó szélhámos gépügynökök ellen, ezzel közvetve a gyár ellen is, nyílt bírálatunkkal — az első

ezzer meg ezer szenvedő talált itt gyakran kínos fájdalomra gyógyulást és enyhülést, vigaszt és erőt.

Mily halára tudta kötelezni a szenvedő emberiséget az örök teremés az által, hogy ezt a Paradicsomot egy csomó meleg kénforráson kívül egy konyhasó-forrással is megáldotta, a mely dacára a kénforrások közvetlen községének, minden kéntartalomtól menten, rendkívüli bőségben, hangos morajjal, karvas-tagságban szökik föl egy mézszakadékból. Monarchiánkban ez egyedül a maga nemében.

Már a rómaiak nagy hálával voltak ezért eltelve; hiszen ök vették sziklába, melyből e meleg forrás kibuggyan, Herkulesnek, a személyesített erőnek szobrát, melynek szakadozott körvonalai még ma is tisztán láthatók. Kár, hogy a tisztélet és hala e szimbóluma az itteni parasztságnál elterjedt babonának idővel egészen áldozatul esik, a mennyiben az arról úgyszólván naponta lehorzolt kőport panacea gyanánt, különféle bajok ellen az ásványvízzel isszák.

Jóllehet e fűrdő a kénforrásoknak közsöni nagy hírnevét, mégis már a konyhasó-forrás magában véve is elég lett volna arra, hogy e hírnevet számára biztosítsa.

A meleg források, melyek itt egész 56 C. foknyi hőmérsékben buzognak föl, jól berendezett fűrdőházakban mint fűrdő, zuhanymasszázs, belélegzési kúra jönnek alkalmazásba és sokféleképen használatnak ivó kúrára is.

Az egyes kúrák fokozására alkalmazzák a sokféle masszázst, svéd gyógytornázást, vilamosagot, pólyákat.

A kénforrás különösen ajánlatos és mindenkor jó eredménnyel jár a közsévény-nél, akár fűrdő alakjában, akár mint ivó kúra és zuhanymasszázs, a mennyiben a megszbott életrend betartása mellett kitűnően hatnak. De joggal ajánlhatók idült izom-és csukló-csúznál is, csonttörések után és ankilosinál, ischiásnál, idült bőrkütiéseknél, idült higanymérgezésnél és ősidők óta mint a higanykúra hatalmas támogató eszköze szerepelt. A konyhasó-forrás különösen görvénykórnál, rachitissnál, anaemáknál ajánlható és a női medenczeszervek legkülfőnébb idült betegséginél majdnem mindig meglepő eredménnyel jár. Továbbá különösen olyan betegre nézve ajánlatos, akik a kénfűrdőket nem állják ki.

Dacára annak, hogy az évadot hivatalosan csak május hó 15-én nyitják meg, a fűrdők és szállók, a legnagyobb kényelemmel berendezve, a fűrdővendégeknek egész éven át rendelkezésre állanak.

A nyári idény alatt a gyógyház, különösen a tanc-, zenc-, olvasó és társalgó terem gyakorolják a legnagyobb vonzó erőt és ezek képezik az idegenek találkozó helyét. Esténkint a katona-zenekar vidám hangjai mellett a vendégek ifja örege táncban és dalban keresi lelke felrészülését. A nemzetközi fűrdő közönség eleven zűrzavara itt fesztelenül érvényesül.

Könyvtár, olvasószoba, számtalan napi és képes lappal, tombola, színház, lawn-tennis, kirándulások a hegyek közé, séták a völgyben és hajóutak a Vaskapu csatornájához, Kazánszoroshoz és a fűrdőhely messze környékére, minden idegennek elég változatosságot és szórakozást nyújtanak.

Evek sora óta a Herkulesfürdő téli fűrdővendégeinek száma is egyre nő, s ezt a fűrdő enyhe telének, melyben ritka a hideg és havas nap, 14 o C. átlagos évi hőmérsékletének és védett fekvésének, valamint forrásai világhírneke köszönhetni.

A fűrdőhely lelke, lovag Vest Ede vezérigazgató mindenkor élénk részt vesz a fűrdőhely érdekeinek fokozásában és ápolásában, minek elismerésül legmagasabb helyekről a vaskorona renddel, a porosz korona renddel és más rendjelekkel lett kitüntetve. A derék, kötelességtudó fűrdőkezelőség, melynek élén lovag Kaiwinski Gusztáv fűrdőigazgató áll, gandoskodik arról, hogy a fűrdővendégeknek mindenkor jól fegyelmezett, nagyszámú személyzet álljon szolgálatukra és hogy a telep a leghíresebb világfűrdőkkel egy színvonalon maradjon.

E sorok írója, aki maga is egészségét köszönheti Herkulesfürdőnek, csak azt csodálja: miért nem választják költők és regényírók ezt az istenáldotta helyet legszebb történeteik színhelyévé?

Jules.

támadásokat, — csak a sajtó tisztességének felelünk meg akkor, ha most elégtételt is szolgáltatunk e cikkünk által a nevezett gépgyárnak és elismerjük, hogy minden tekintetben szigorúan az üzleti tisztesség követelményei szerint járt el.

Ujdonságok

Szentés, 1900. május 20.

— **Emlékeztető.** Szentés város képviselő-testülete f. hó 21-én, holnap délelőtt 9 óra-
kor tart közgyűlést, hogy az üresedésben levő mérnöki állást választás útján betöltse. Június 4-ére, pünkösd ünnepének másnapján délelőtt fél 11 órára L a k o s Imre dr. polgármester hívta össze d i s z k ö z g y ű l é s r e a városi képviselőtestületet, — mely alkalommal néhai ifj. B a r t h a János és neje T ó t h Krisztina arcképeit fogják, ünnepi beszédek mellett leleplezni.

— **Adózók figyelmébe.** A folyó évi tőkeamatadók és IV. osztályú kereseti adó kirovási listáim f. hó 21-től, tehát a holnapi naptól kezdve f. hó 28-ig, nyolc napi közzétételre vannak kitéve a városi adóhivatalnál. Felhívjuk e körülményre mindazon polgártársaink figyelmét, akik tőkepénzt kamatra kiadták, vagy tőke-kamat vallomást tettek, vagy ilyennek adására felhívták, hogy ezeket a kivétési listákat a közzétételre kitélt ideje alatt tekintsék be saját érdekükben és esetleges felszólalásaikat 8 nap alatt az adóhivatalhoz nyújtsák be, — mert az eddigi tapasztalat azt igazolja, hogy — ha valaki a felszámolását kellő időben be nem nyújtja, — évek telnek el abba, mire kérvényük a pénzügyigazgatóságnál elintézőz nyer.

— **A főispánék itthon.** V a d n a y Andor dr. és neje tegnap hazaérkeztek Szentésre és a tavasz hátralevő részét, míg csak nyaralni nem mennek, itthon is fogják töltöni.

— **A megyegyűlés tárgysorozatából.** Mint erről már lapunk előző számában hírt adtunk, Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 28-án tartja meg rendes évnegyedesközgyűlést. E közgyűlés 138 ügyet felelőleg tárgysorozatából a következő ügyek az általánosabb érdekűek:

Alispáni évnegyedes jelentés. — A nmélt. m. kir. földmivelésügyi minisztérium 2758. sz. leirata a tartalékosok fegyvergyakorlati határidejének újabb megállapítása tárgyában. — Zsilinszky Mihály államtitkár úr levele, a vármegye monographiájának befejezése tárgyában. — A községi jegyzők kérvénye a milleniumi 1896-ik évek nyugdíj-igényük tekintetében háromszorosan leendő számítása iránt. — Csongrád község előljárásgának kérelme, a Szeged-csongrádi törvényhatósági közút kiépítése iránt. — Sarkadi Nagy Zsigmond szentesi lakos felelőleg, Szentes város képviselő-testületének a villanyvilágítási szerződés átruházása tárgyában 89|900 szám alatt hozott határozata ellen. — Sarkadi Nagy Zsigmond szentesi lakos felelőleg, Szentés város képviselő-testületének ideiglenes kölcsön felvétele tárgyában 90|1900 szám alatt hozott határozata ellen. — Csongrád község szabályrendelete, községi fogyasztási adópótlékok szedése tárgyában.

— **Doroszmai virilisek.** A kun vér még abban is virtuosodik, hogy a községi virilis jogát ki tudja jobban vitássá tenni a másiktól. A f. évi községi virilis névjegyzék ellen

így kerültek tömeges föllebbezések a közigazgatási bizottság elé, melynek határozatába azonban a kun vér nem nyugodott meg, hanem tovább vitte a dolgot a közigazgatási bírósághoz. Most aztán ez a fórum is döntött a kunok virilis háborúskodása dolgában. Döntött pedig aképen, hogy jóváhagyva a közigazgatási bizottság határozatát, a föllebbezéseket elutasította. Csupán abban történt változás a közigazgatási bíróságnál az első fokú határozaton, hogy ifj. C z é k u s Ferencnek a doroszmai községi virilisek sorába való felvételét a közigazg. bíróság elrendelte.

— **Nem szabad politizálni.** Már t. i. az újságoknak tilalmas ez, ha le nem tették a nagy biztosítékot, melylyel a politikai jogát megváltani lehet. Minthogy pedig se nekünk, se a többi szentesi lapnak ilyen biztosítéka nincsen, — ezért nem is politizálunk, — akik közülünk ezt megállani tudjuk. A szegedi kir. ügyészség azonban úgy találta, hogy valamennyien politizálunk és azért aztán valamennyiünk ellen meg is indította az eljárás sajtóügyi kihágás címén. Lapunknak a f. hó 12-én volt ebben az ügyben tárgyalása Szegeden, mely azonban teljes felmentésünkkel végződött, miután a bíróság is csak azt állapíthatta meg, ami igaz, — hogy nem politizáltunk. P i n t é r Gyula, a »S z e n t e s i L a p o k« volt szerkesztő-tulajdonosa már nem menekült meg a büntetéstől. Az ő dolgában f. hó 17-én volt a tárgyalás és híjába védekezett azzal, hogy ő 1899. elején, tehát a törvényen kívüli állapot idején politizált csak: a törvényszék nem fogadta el ezt a védekezést és elítélte őt 100 korona fő- és 60 korona mellékbüntetésre.

— **Hegyi páter igaztása.** A szegedi törvényszék vadtanácsa érdekes ügyben tartott tanácskozást. Az ügyben Hegyi Antal csongrádi plébános a terhelt, aki élen a szegedi ügyészség igaztás címén emelt vádat abból az esetből kifolyólag, hogy a páter L u d r o v a y T ó t h István községi bíró felfüggesztésekor a vádhatóság szerint l á z d a s r a i z g a t t a a n é p e t. A vád tanács határozata, miután az eféle tárgyalások a nyilvánosság kizárásával tartatnak meg, csak akkor kerülhet nyilvánosságra, ha azt a vádhatóság írásban publikálja.

— **A Pandovics-ügy befejezése.** Egy régi, évek sora óta húzódó kínos ügy: P a n d o v i c s Döme görög keleti lelkész büntügye nyert a napokban végleges befejezést a kir. kúria ítéletével. P a n d o v i c s Dömét a S i m a - k o r s z a k iskolászekái gondnok-pénztárnoknak választotta meg s mikor egyszer V a d n a y Andor dr. főispán a város háztartásában, egybekötött az iskolai pénztárnál is váratlan vizsgálatot tartott, e vizsgálat arra a meglepő eredményre vezetett, hogy az iskolapénztárból mintegy ezer forint hiányzik, amivel — hogy mire adta ki — a pénztáros elszámolni nem tud. P a n d o v i c s Dömét akkor Szegedre kísérték vizsgálati fogságba, a bíróság sikkszátsáért helyezte vád alá és a megtartott végtárgyalás során el is ítélte hat hónapi fogságra, mely első fokú ítéletet a kir. tábla jóvá is hagyta. Főllebbezés folytán aztán a királyi kúria döntése alá került az ügy, melynek egyik vád tanácsa aztán a napokban tárgyalván azt, mindkét első bírósági ítéletet megváltoztatta és P a n d o v i c s Dömét a vád alól f e l m e n t e t t e, mert igaz ugyan, hogy a pénzkezelés körül szabálytalanságok fordultak elő, de n i n c s e l e g e n d ő b i z o n y i t é k a b ű n ö s s é g k i m o n d á s á r a.

— **Esküvő.** W e i s z Zsigmond kir. mérnök a Csongrádvármegyei államépítészeti hivatalnál, f. hó 17-én lépett házasságra Szegeden R e i n i g e r Gizella kisasszonnyal, R e i n i g e r Jakab volt szentesi, ez idő szerint szegedi kitűnő ügyvéd kedves leányával.

— **Diákmalajis.** A főgimnáziumi ifjúság f. hó 26-án, sétatangversennyel összekötött tavaszi táncvigalmat rendeztünk a népkertben és az ott levő közgyűlési teremben. A muatlásztizta jóvedelme az ifjak tanulmányi kirándulási alapja javára esik, tehát olyan célnak szolgál, mely kívánatossá teszi, hogy ez a vigasság sikere anyagilag minél fényesebb legyen. A meghívókat a napokban küldték szét. A sétatangversenyre a belépő személyjegy ára 20 fillér, a tavaszi zártkörű mulatságra személyjegy 2 korona, családijegy 5 korona. A sétatangverseny délután 3 órakor, a vigasság esti 8 órakor kezdődött és a belépőjegyek Stark Nándor és Unter Müller Ernő, valamint Banyai József utóda kereskedésében válthatók előre.

— **Agyagipari kiállítás Vasárhelyi.** A hódmezővásárhelyi államigazg. segélyezett agyagipari gyakorló-műhely felügyelő bizottsága, a gyakorló műhely és a hódmezővásárhelyi agyagiparosok készítményeiből agyagipari kiállítást rendez. A kiállítás folyó évi június 3-án, délelőtt fél 11 órakor nyílik meg a hódmezővásárhelyi ev. ref. főgimnázium tornacsarnokában. A kiállítás június 6-ig tart. Ki lesznek állítva a gyakorló-műhelyben készített tárgyakból: főzőedények jó tűzálló agyagból, kívül különféle színű és belső sarga és fehér mázzal; konyhai használati főző és sütdé edények, bögrék és csészék; vásárhelyi és fehérréteg agyagból készült kancsók, talak stb. egyszerű és díszesebb kivitelben, különféle színű mázzal és festéssel. Továbbá az ottani iparosok készítményeiből: a leggyorsabb cserépedények; díszesebb kivitelű, közönséges használatra való cserépedények, főző edények jó tűzálló agyagból, különféle színű mázzal; konyhai és asztali használatra való különféle edények, kancsók, csészék és bögrék. A kiállított tárgyak a kiállításán megszerezhetők.

— **Megújított műkedvelő előadás.** A kőműves és acsiparos ifjak önképzőkörének műkedvelő társasága, a közönség óhajátának engedve, ma este, ismételtet helyárak mellett ismétli meg a »G y i m e s i v a d v i r á g e« előadását, mellyel a múlt vasárnapon annyi lelkes tapost arattak a szereplők. Az előadás iránt most még nagyobb az érdeklődés a közönség körében, mint először volt, mert most már tudvalevő dolog, hogy kellemesen lehet az estét eltölteni. Nem művészi erők a műkedvelők, nem is tartanak rá igényt, hogy ilyen számba tekintsék őket, — de a tehetőséget túlnyomó részüktől eltagadni nem lehet és feladatukat derékasan is oldják meg.

— **A város tolvaja.** Jogosan illeti meg ez a címzés T a r n ó c z i József — nem annyira híres, mint hirhedett földikent, mert ő olyan nevezetes alak a szegedi törvényes vádlottjai padján, aki nem felebarátait lopja meg, hanem egyenest a várost, mert — gondolja — ott jut is, marad is. A múlt év telén például felszedte egy egész útcáhoszszat a deszkapallót, hogy lakását ingyen fűthesse, aztán — mert világító szere nem volt, hát elemelt egyszerre egy egész útcái lámpát karóstól, burkolatostól s mikor így a városból szépen berendezte a háztartását, tovább is egyre csak az útcái lámpából hordogatta haza a petróleumot. Amire ezenkívül szüksége volt, azokért a dolgokért meg — mert a várostól nem szerezhetette, — egyszerűen a szomszédainál tett éjjeli látogatásokat. Így S o ó s Imrétől két zsák búzát emelt el, G y ő r i István lovát kihámozta a gazda vadonat új subájából. Mindezekért a tolvajásokért aztán T a r n ó c z y a szegedi törvényszék elé került, ahol a tárgyaláson egészen otthonosan viselkedett, mert hiszen régi ember már ő a vádlottak padján, és beismerte vallomása során teljes részletességgel mondta el, hogy és mint is történtek hát mindezek az újabb tolvajcsinai. Minthogy pedig többszöri lopásaiért már büntetve volt először egy hónapi, aztán meg egy évi fogságra, amit le is ült, — most előlépette a bíróság ismét a rangsorozatban és két évi fogságra ítélt a város tolvaját.

— **Szentes jóságállománya.** A f. évben eszközölt általános jószágösszeírás eredménye.

ként az tűnik ki, hogy Szentesen ez idő szerint van: 3825 felnőtt ló és 2074 növendék ló, 1 felnőtt szamar és egy növendék-szamar, 3674 felnőtt, tiszta magyar fajú szarvasmarha és 2481 ugyanilyen növendékmarha, 406 felnőtt tarka szarvasmarha és 89 ugyanilyen növendékmarha, 2 bivaly, 2096 felnőtt sertés és 9757 növendéksertés, 3242 felnőtt juh és 1137 bárány, 46 felnőtt kecske és 27 növendék kecske. Az egész jószágállomány tehát 14392 felnőtt állat és 15571 növendék állat. Ez állományból vidéki legelőre elhajtottak 253 drbot, míg a helybeli csorda és csúrhejárásokra legelni jár 1281 drb.

— **A szeged-vásárhelyi műút kiépítése.** A tizenhat kilométeres műút, amely Szegedtől Algyőn és a Tiszán át Hódmezővásárhelyig terjed, végképpén most épül ki. Szeged városa három évvel ezelőtt épített ki az útból 8 km. területét. Az út végig makadamból készült, csupán Algyőn van kockakömből. Hódmezővásárhely öt kilométer hosszúságban építette ki az utat. Így kézen három kilométer terület maradt még rendezetlenül. Ezt a darab utat a vármegye kívánta kiépíttetni, de az építést elhalasztotta mindaddig, amig az új algyői vasúti hid helyekinek nem tűzöttik. Ugyanis attól tartott a vármegye, hogy ha a műutat a terv szerint elkészítették, az új vasúti hid talán máshova vitetik, míajltal a műút kiesik a forgalomból. A két érdekelt város sürgette az építést, a vármegye azonban éppen ez oknál fogva tartózkodott az építéstől. Erre a két város a miniszterhez fordult a kérréssel. Felterjesztésben kérték a minisztert, hogy szorítsa a vármegyét arra, hogy a szóban forgó utat építtesse ki. A miniszter a vármegye álláspontját pártolta és kérvényét elutasította a két várost. Most aztán tudomást nyert arról a vármegye, hogy az új vasúti hid már építés alatt van, tehát elhatározta az út kiépítését. A megyei hatóságok a határozatát most közölte a városokkal és a közigazgatási bejárás legközelebb megtartják. Ezzel a 16 kilométeres nagyforgalmú műút, melynek tervrajzát Regdon Géza kir. mérnök készítette, végképpén rendezve lesz.

— **A csongrádi Lir király.** Lenhard Gyula volt 48-as honvédfőmester csongrádi lakos esete, mely a napokban a szegedi törvényszék főlebbviteli tanácsát foglalkoztatta, szakasztott olyan tragédia, mint a szinpadi őshajjú Lir királyé. Elosztogatta az öreg mindenét a lányai közt s akkor aztán egyre se akarta többé eltartani. Szerencséségre maradt annyija, hogy egy szőlőcskét vett, ott húzta meg magát, azt kapálgatta, abból élt az öreg gazdasszonyával. De a vele megégy gonosz lelkű lánnya ezt is irigyelte az öregől. Felbízta a kapását, hogy menjen át apja szőlőjébe és rongáljon ott össze mindent, ami csak összerongálható. Az öreg észrevette a gonosz szándékot és megsuhogtatta kapáját, leütéssel fenyegette a gonosz embert, ha nála valamit bántani mer, felhevült gazdasszonya pedig alaposan el is verte a felbujtót kapást. A csongrádi járásbírótság el is ítélte ezért a gazdasszonyt 60 korona pénzbüntetésre, az ősz honvédet 2 napi elzárásra és 40 koronára. A törvényszék azonban leszállította ezt a büntetést 10, illetve 20 koronára.

— **Öngyilkos cseleklány.** Egy fiatal cseleklány dobta el magától tegnap az életet. Nem unhatta meg, hiszen csak 16 éves volt még és ebben a korban nem igen veszt meg senki se minden csekélységét olyan komolyan és mégis azt írta hátrahagyott levelében, hogy ő már életunt és hogy anyja elhalálozása után olyan fájdalma, mely őt végzetes tette elkövetésére ragadja. Az öngyilkosság körülményei is rendkívüliek, mert Bőszörményi Eszter, aki Kanász Nagy Jánosnál szolgált, a gazdája forgópisztolyával lőtte magát hasba, kint a belseőcsertéig számú tanyán és negyedőrai szenvedés után, a nélkül, hogy eszméletre tért volna,

meghalt. Atyjához és testvéréhez írt levelei kétségtelemné teszik az öngyilkosságát.

— **Iparos szakosztályi gyűlés.** A szabó iparos szakosztálynak f. hó 14-én összehívott rendkívüli közgyűlését, a tagok részvételére folytatni nem lehetett megtartani. Piti Tamás, mint a szabó iparos iparos szakosztály elnöke most felkéri a tagtársakat, hogy a f. hó 21-én, vagyis hétfőn délután 2 órára, az ipar-tésztületi házhöz meghirdetett ezen rendkívüli közgyűlésen annál inkább jelenjenek meg, mivel ezúttal a gyűlés, a megjelenők számára való tekintet nélkül fog a kitűzött tárgyszózatban megjelölt ügyekben határozni.

— **Halál a malomkerekek közt.** Halálos szerencsétlenség hírért vitte meg a telegráf Kistelekről a szegedi ügyészséghez. Ugy történt a veszedelem, hogy Molnár István kisteleki gazda örletni ment a Pujniczký-féle gőzmalomba. Behordatta a kocsirol a teli zsákokat és várta, míg rá kerül a sor. Sokáig kellett várakoznia és hogy unalmát elűzze, végig járta a malmot. E közben valahogy közel talált menni a gépházban a nagy kerékhez, melynek szíja elkapta a ruháját. A sebeseen forgó kerék felemelte a szerencsétlen embert a levegőbe, egyet fordult vele, aztán olyan irtózatossal erővel csapta a földhöz, hogy azonnal szörnyet halt. A malomban hirtelen összefutott a népesség a szerencsétlenség hírére, segíteni azonban már senki se tudott Molnáron. Felismerhetetlen hústömeggé zúta össze a kerék. A szegedi vizsgálóbíró kiutazott Kistelekre, megállapítani: nem terhel-e valakit a szerencsétlenségben vétkes mulasztás?

— **Alapítványi kölcsön.** Az iparosifjak önképzőkörénél a Zsoldos Ferencz féle 100 frtos alapítvány, mely 50—50 frtos két részletben a kör pártoló tagjainak kölcsönképen kiadandó, most üresedésben van. Azok a köri pártoló tagok tehát, akik ezt az 50—50 frtos kölcsönt igénybe venni akarják, forduljanak az iránt Rácz Zsigmond önképző köri elnökhöz.

— **Anyakönyvi kihágás.** Ilyen dolog is van a világon és legtöbbször a tanyai emberek követik el, kik közt még mindig sok kerül olyan, hogy semmiképpen nem tud megbarátkozni az anyakönyvi intézménnyel és ha valami családi esemény fordul nála elő, akár születés akár halálozás, az anyakönyvi hivatalt semmibe se veszi és nem jelenti be az esetet. Így tett Papp Pál kisteleki gazdaember is, akinél minapában családi szaporulat következett be, de az örvedetes eseményt nem tartotta szükségesnek bejelenteni az anyakönyvi hivatalnál. Papp Pál ezért kihágás miatt a bíróság elé került, ahol arra való tekintettel, hogy először követte el most ezt a nagy hibát, csak 5 korona pénzbüntetésre ítélték.

— **A selyemkedős pör.** A szegedi büntetőtörvényszék a napokban egy hamis tanúzású bűnügyben ítélekezett, amely — a mellett, hogy szereplői szentesiek, arról nevezetes, hogy csupa selyemkendővel van teli. Ifjú Varga Imre ellenségess viszonyban volt Pollák Rozália szülészőnővel és mikor egyszer otromba tréfát követett el ellene, a szemérmetlen tréfával a babaasszonyt gyanúsította, akit e miatt becsületsértésért be is pörölt. A pör tárgyalására Varga két 15 éves cselédányt állított tanúnak, akik meg esküdtek rá, hogy a tréfát a szülésző követte el, akit aztán el is ítélték. Később Pollák Rozál Varga és a lányok ellen bűnvádi feljelentést tett, mert panasza szerint a leányok hamisan esküdtek meg azért a selyemkendőkért, amelyeket Varga akkor ígért nekik. Őze Mari és Kovács Erzsébet cselédányok így hamis tanúzásért, Varga Imre pedig hamis tanúzásra való rábírás bűnével vádolva kerültek a törvényszék elé. A tárgyalás során aztán a lányok azzal védekeztek, hogy ők csupán ama selyemkendőkért mondták Pollák Rozálnak, hogy Varga a javára selyemkendőkért esküdtek, miket a babaasszony ígért nekik arra az esetre, ha esküjüket utólagosan lecáfólják. Mivel pedig a boldondos esetben a vádlottakra mitsem lehetett rábizonyítani, a törvényszék valamennyiüket felmentette.

— **Vásárok a közelben.** Gyomán f. hó 26-án és 27-én, Tisza-Füldváron pedig június, 4-én lesz az idei tavaszi országos vásár. Vészmentes hely:kről mind a két vásárra mindenféle labásjózsg felhajtható.

— **Lökötés a horgosi tanyákon.** Lökötésről érkezett távirati jelentés Horgosról a főkapitánysághoz. Egy horgosi tanyáról elhajtottak Szecsi István birtokos három lovát. A lökötők éjnek idején behatoltak a tanyára, feltörték az istálló ajtaját és úgy hajtották el a lovakat. Az elkötött lovak közt van egy hat éves pejkanca 640 korona értékben, egy 14 éves ló 156 korona értékben és egy fiatal csikó. A tolvajok, úgy látszik, nem bírtak a csikóval, mert útközben agyonverték és az útszélén hagyták a dögöt. A tolvajlást a gazda csak reggel vette észre és az estről nyomban jelentést tett a csendőrségnek, mely széles alapon indította meg a nyomozást a tettesek kézhezkerítésére.

— **Tolonc-úton.** A budapesti államrendőrség haza toloncoltatta Szentese Szalkai István szentesi illetőségű kocsisembert. A hazatoloncolás oka az, hogy Szalkai 5 évre ki van tiltva a főváros területéről és ennek dacára visszatért oda. Ezért előbb 20 napi fogházbüntetést kellett cisznevnie és az után került csak haza toloncúton.

* **Nelkülözhetetlen házigyógyszer a Pserhofer féle vértisztító labdacsook,** melyek számtalan bajnál a leggyorsabban és legbiztosabban hatnak. A leg-híresebb orvosok is ajánlják nehéz emésztés, gyomorboj, kólka, ideges fejfájás, sápkör, stb. betegségeknel. Saját érdekében cselezkésk mindenki, ha állandóan készletben tartja e labdacsokat, melyek számtalan esetben esodás hatásuaknak bizonyultak. 1 tekercs, mely 6 doboz a 15 labdacso 1.50 frt. A pénz előzete beküldése után 1 tekercset 1.25 frtért, 2 tekercset 2.30 frtért, 3 tekercset 3.35 frtért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszertára, bécs I. Stringerstrasse 15. (1)

* **Propaganda meggyőződésből.** Valamely esemény valóságáról való teljes meggyőződést az abszolút bizonyosság adja meg. A hihetetlen Szent Tamás is a maga szemével akart látni, a maga kezével akart tapintani, csak akkor volt meggyőződve valamiről. Pellaux Róza, telegrafosnő Pomysus-Yverdonban, (Wadt Canton) annyiban különbözött e tekintetben Szent Tamástól, hogy hit, mielőtt látott, de később annyira tisztán látott és annyira meggyőződött mindenről, hogy ez időtől kezdve hitében semmi sem ingathatta meg. Már jó idő óta sokat és nagy elismeréssel beszélnek az emberek valami Pink-pilula nevű gyógyító szerrel, a mely a betegség vagy a vérszegénység elgyöngítette embereknek visszaadja az elvesztett erőt. Szavahihető emberekől nyert fővilágosítások után Pellaux asszony teljesen bizalommal beadta ezt a szert anyósának, özvegy Pellaux Jeanettának. Az elért eredményről a következő levelet ad fővilágosítást:

— Anyósom — írja levelében — a legutóbbi tavaszon nagyon elgyöngült. Hosszabb idő óta annyira fájt a gyomra, hogy semmi táplálékot nem bírt meg. Mivel orvosról hallani sem akart, mi magunk tetünk próbát mindenféle szerrel, de eredmény nélkül. De mert láttuk hogyan gyöngült napról-napra attól tartottunk, hogy egészen elveszjünk, a

mikor végre egy asszony, a ki ismerte a Pink-pilula jó hatását, azt ajánlotta, tegyünk próbát ezzel a pilulával. Az első skatulyának csak az volt a hatása, hogy megjavította az emésztést, a mi legalább arra bírta rá, hogy tovább is használja a pilulát. A második skatulya jelentékeny javulást idéz elő és most, miután hat skatulyával fogyasztott el, annyira jól van a mennyire egy

hetvenéves asszony csak lehet. A mikor sógor-asszonyom, aki nagyon verszegény volt, annyául ezt az eredményt láttam, szintén használni kezdte a Pink-pilulát. Most az ötödik skatulyánál tart, de már nem is a régi, annyira megváltozott. Azelőtt annyira gyöngye volt, hogy egyedül felülözöködni sem tudott és egész napon át a pamplagon feküdt. Most vezeti a háztartást és legutóbb a mezőn is dolgozott. Több más ember, a ki szintén a Pink-pilulát használta, hasonlóképpen meg volt vele elégedve.

Ez bizonyára szép bizonyítvány a Pink-piluláról, a mit meg is érdemel, annyi esetben gyógyította meg a verszegénységet, sárgaságot, valamint az általános kimerülést.

A Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 ft 75 kr. és hat doboz 9 ft. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszerárban, Budapest Király-utca 12.

* Keleti J. hirneves budapesti orthopaediai műintézet-tulajdonos, IV. koronaherczeg útcza 17. szám alatti üzlethelyiségét megnyitotta és oly fényesen, mintaszerűen rendezte be, hogy az egész monarchiában az első helyet foglalja el. Elsőrangú orvosi tekintélyek is elismerik, hogy Keleti orthopaediai műintézete, — hol cs. és kir. szab. sérv-kötők műlábak, műkézek, járó- és nyújtókészülékek, egyenestartók stb. mérték szerint a jóllás mellett készítettnek, — a legkényesebb és legmagasabb igényeket is kielégíti. 1

KÖZGAZDASÁG.

A Triesti Általános Biztosító-Társaság (Assicurazione Generali) f. e. április hó 7-én tartott 68-ik közgyűlésén terjesztették be az 1899. évi mérleg.

Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1899. december 31 én érvényben volt életbiztosítási tőke összegék 483,973.169 korona és 56 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 19.724.336 korona 19 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 10,003.809 korona 90 fillérrel 124,700.392 korona 59 fillérre emelkedett.

A tűz-biztosítási ágban a díjbevétel 18.128 170 korona 40 fillér volt, miből 7,728.542 korona 64 fillér viszort-biztosításra fordítottat úgy, hogy a tiszta díjbevétel 10.899,627 korona 76 fillérre rugott, mely összegből 6,482.000 korona 91 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten, a jövő évre vitettek át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege: 74,455 970 korona 86 fillér.

A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitétt 7.730.895 korona 18 fillért, ebből viszort-biztosításra fordítottat 3,346.580 korona, úgy hogy a tiszta díjbevétel 4,384.315 korona 18 fillérre rugott, mely összegből 2,549 074 korona 44 fillér helyzetett tartalékba.

Károkrét a társaság 1899-ben 18,174 407 korona 04 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárizetések, a társaság alapítása óta károkat felelben 661,663 927 korona és 90 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kárterítés összegből hasznokra 123 186 550 korona 69 fillér esik, mely összeget a társaság 181,032 káresetben fizette ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 14,084.289 korona 11 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereség-tartalék, mely 5,250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamigadozására alakított tartalék, mely a 2,507.733 korona 74 fillér külön tartalék, úgy szintén az évi nyereségből kihatott 413,251 korona 88 fillérrel 8 624.239 korona 11 fillérre emeltetett fel: továbbá felemlitendő még a 160.000 koronát kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsé.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 158,073.167 korona 61 fillérről 162,608.919 korona 18 fillérre emelkedtek, melyek a következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések 19,782.502 kor. 61 fillér.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 14,246.324 kor. 74 fillér.
3. Letétment-nyezett értékpapírokra adott kölcsönök 1,466.106 kor. 99 fillér.
4. Értékpapírok 103,401.369 kor. 40 fillér.

5. Tárca váltók 814.150 kor. 26 fillér.
6. A részvényesek biztosított adóssal. 7,548 364 kor. — fillér.
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelései, a hittelezők követeléseinek levonásával 5,548 364 kor. 48 fillér.
Összesen 192,608.919 kor. 18 fillér.
Ezen értékekből 42 millió korona magyar értékekre esik.

Amint a jelentésből kitűnik, a társaság a betörések lopás elleni biztosítás üzemet is felvette ügykörébe. Erről a legközelebb szétküldendő körlevelek fognak bővebb felvilágosítást nyújtani.

Nyiltér,

Mint hogy a tavasz előrehaladásával cseosemőt, gyermekeket és felnőttek egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

AGNES-forrásunk

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt, mert dús szén-savtartalmánál fogva, specifikus övő-zer is a tífus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a cseosemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos béltalajok ellen, meg szoptatja a víz használata folytán nagyon kedvöző önszetelű és bőséges tejet szyer. A már meglévő gyomor- és bélhurutot gyermekeknél és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szén-savánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermek lazas megbetegedéseknél pedig nélkülözhetetlen, hűtő, húgyhajtó és a széklet omlapító hatásánál fogva.

☞ Kedvelt borviz. ☜

*A mohai Ágnes-forrás
kezelősege.*

24-3

Főraktár:

Édeskuty L.

cs. és kir. udvari szállító

Budapest, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Dr. MATÉFFY FERENC**
Társ-szerkesztő **BÁNFALVI LAJOS.**

555/1900. végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezenel köz-hírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbírósg 1900. évi V. 350. számú végzése következtében **Dr. POLACSEK ALBERT** ügyvéd által képviselt **Szepesi József** javára **Szepesi Borbála** s társa ellen 2600 kor. s jár. erejéig 1900. évi március hó 24-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1616 koronára becsült következő ingóságok u. m.: házi bútorkor s más tárgyak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. járásbírósg 1900-ik évi V. 350.2. számú végzése folytán 2600 kor. tőkekövetelés, ennek 1900. évi március hó 2 napjától járó 6 százalék kamatai, 1/2 százalék váltó-díj és eddig összesen 157 kor. 96 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Szentesen végrehajtást szenvedettek lakásán leendő eszközésére 1900. évi május hó 22-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul el is fognak adatni. Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés

az 1881. évi LX. t.c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szentesen, 1900. évi május hó 19.
VEGH SANDOR,
kir. j. bírósági végrehajtó.

Özv. Koller Andornének

fertői 208 hold tanya földje f. évi okt hó 1-től több évre haszonbérbe kiadó. — Értekezni lehet a tulajdonosnóvel, vagy Dr. Cicatricis Lajos vm. főügyzóvel. 1-2

ELADÓ HÁZ.

Balogh Lajos III. t. 127 számú háza szabadkézből eladó. — Értekezhetni fenti szám alatt a tulajdonossal.

Dr. Bakay Lajos

hódmező-vásárhelyi orvosnak szent-tornyai tanya, 97 hold földdel örök áron eladó.

Ugyanannál egy 6 lóerejű csep-lőgéj is jutányos áron eladó.

Értekezhetni a tulajdonossal Hódmező-Vásárhelyen, vagy megbízottjával a helyszínén. 3-3

788/900. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezenel köz-hírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbírósg 1899. évi Sp. II 453/3. számú végzése következtében Dr. Polacsek Albert ügyvéd által képviselt **Kalmár István** szentesi lakos javára **Tanczik József, Gőnczi Sándor, Sarkadi N. Sándor, Sarkadi N. Zsigmond** ellen 2800 Kor. s jár. erejéig 1899. évi okt hó 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3910 koronára becsült következő ingóságok u. m. **Gőnczi Sándor, Sarkadi N. Sándor** s **Sarkadi Nagy Zsigmond** tulajdonát képező gyorsajtó s **Sarkadi Nagy Sándornál** össze-írt lovak és sertések nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. járásbírósg 1899-ik évi V. 963/6. számú végzése folytán 2800 Kor. tőkekövetelés, ennek 1899. évi május hó 18 napjától járó 5 százalék kamatai, 1/2 százalék váltó-díj és eddig összesen 180 kor. 91 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig a gyorsajtó s tartozékaira Szentesen I. tized 31. sz. háznál 1900. május hó 29 d. e. 10 óra, a lovak s sertésekre **Sarkadi Nagy Sándor** kistőkei 98ja. sz. tanyáján leendő eszközésére 1900. évi május hó 29. napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvény cikk 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szentesen, 1900. május hó 14.
VEGH SANDOR,
kir. j. bírósági végrehajtó.

Postzó széjjelküldés csak magánosoknak.

Egy vég 3.10 m.	2 ft 80 krtól 36,	valódi gyapj- szövetből.
hossza, elegendő	8 + 10 + 16,	
1 férfi szövetre	4 + 80 + 80m,	
ennyibe kerül.	8 + 70 + 80m,	
	18 + 80 + 80m,	

Egy vég Szentesen azonosítványos 30 Ft.
Felülszövetek méterje 3 ft 35 krtól feljebb. Loden gyönyörű színeiben, egy vég 6 ft, 1 vég 9 ft 96 kr. Peruvienne és Douling, Álami, vasati hivatások ruháztaték és bírói talarpozók, leg-finomabb karnakere és ebvelitok, valamint egyenruha-posztók, pószakgyőrnég és csendőrnég számára stb., gyári áron küld a szőlő-szágról ismert

Kiesel Amhof, Brünn.

Hírlak legyen és bűrmeve. — Mítaláb szállítók. •
Figyelmeztetés! A t. közönség különösen Figyelmeztetik, hogy a postók ára, ha közvetlenül beszáll, sokkal olcsóbb, mintha azokat közvetlenül utján vasarolják. A Kiesel Amhof Brünn cég az összes szövetek tulajdoság gyári áron küldi a engedményt nem számít hozzá.

BIKSZÁDI
árlappal
és ismertető
könyvecskével
bérmentve szolgál

A
KÜTKEZELŐSÉG
BIKSZÁD.
(Sza'hánnégye.)

Bikszádi ásványgyógyvizet, mely egyedül a maga n. szében, több hírneves egyetemi orvostanár és hírnévű kalföldi és drága Selters és Gleichenbergi vizeknek. Gyógyító hatása a **Bikszádi ásványgyógyvizet** kitűnően bevált idült és heveny légesohurut, hangszálg hurut, vörköpés ellen. Nagy konyhasó tartalmánál fogva verényás, tüdő-csücs hurutnál és kezdődő gumókórnál, továbbá kitűnő eredményt értek el a **BIKSZÁDI VIZ** alkalmazása által emésztetlenség, idült és heveny gyomorhurut, máj- és epehólyag bántalmónál, a belek renjhe működésénél, vesehomokban szenvedőknél, görvélykörös dagasztatónál, heveny és idült női bántalmaknál, mint specifium vált be.

Bikszádi víz bérlője s a sztojcai víz főelárúsító:

ALMER LAJOS ÉS KÁROLY
nagybányai lakosok.

A
Sztojcai ásványvizet mint Erdély gyöngyét, nem hiába neveztek el magyar karslbádi viznek, mert tényleg annak gyógyhatása, a szigorú diéta betartásával idült gyomor-bántalom, máj- és epehólyag, valamint epék bajoknál, nemkülönbön cukorbetegségnek alkalmazva, valóságos csodákat művel, kitűnő hatású a **SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ** a légzőszervek összes bántalmainál, valamint a női bajok és görvélykörös bántalmaknál is. — A **SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ** dús szénsavtartalmánál fogva, akár borral, akár gyümölcszörpvel vegyítve, mint kellemes üdítő ital parját ritkítja. A **SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ** hosszas használata az ép szervezetben elváltozást nem idéz elő s így a rossz ivóvizet is pótolja bármely vidéken, annyival is inkább, mert hosszabb állás után nem csapódnak ki belőle a szilárd alkotórészek, mely tulajdonsága lehetővé teszi a tengeren túli szállítást.

Főraktár Eiser Lajos,
fűsz. és csem.-ker. úrnál.

SZTOJKAI
árlappal
és ismertető
könyvecskével
bérmentve szolgál

A
FORRÁSKÉZELŐSÉG
SZTOJKÁ,
Szolnok-Doboka m.

BABÓS ERZSÉBET
mucsihátú 23 hold kaszálója egy vagy több évekre haszonbérbe kiadó. értekezni lehet **Babós Sándorné II.** tized 106. szám a. vagy **Babós Józseffel.**

Több mint
50 év óta sikerrel használtatik.

Az észéki
arcz-kenőcs
és észéki
Szalvator-szappan
eltávolítja a szeplőt,
májfoltot és a bőr ösz-
szes tisztálanságát.

Valódi csakis a
Dienes C, J. féle

SALVATOR-gyógytárából
Eszéken, Felsőváros
1 tégely észéki arckenőcs ára . . . 70 fillér
1 drb. Salvator-szappan . . . 1 kor.
1 tégely kézi paszta . . . 1 > 20 fill.
Lyoni rizspor kis doboz 1 kor., nagy dob. 2 kor.

Figyelmeztetés!
Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrészekből és megfelelnek tökéletesen a 71012. sz. B. m. rendeleteknek.
Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott védjeggyel el vannak látva és kérik a t. közönség, csakis **DIENES-féle** észéki kenőcsöt 10-4 és szappant kérni és elfogadni.
Főraktár Budapestén:
TÖRÖK JÓZSEF úr GYÓCYSZERTÁRABAN
VI., Király-utca 12. sz.

Clayton & Shuttleworth
működésű gépjárműk Budapest 68. sz.
által a legújabb-abb árak mellett ajánljuk:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek
továbbá Japán-csapók, kők. lábrés-csapók, tisztító-csapók, konyhai- és szeszkezelők, szeszkezelők, boronák, nemfűzők, szeszgyújtók, boronák.

"Columbia-Drill"
legjobb sorvetélgépek, szeszkezelők, répaágók, kukorica-morzsolók, daráló, öfő-malmok, ügyetemes acérlék-ek.

2- és 3-vasú okék és minden egyéb gazdasági gépek.

Lincolni törzsigyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Számtalan elismerés és kitüntetés.
BENZIMOTOROK és BENZINLOKOMOBILOK
10-4
villamos gyújtással és ventil kormányzat-
tal ipari és gazdasági célokra, valamint
villamos világításra

Legbiztosabb és legolcsóbb hajtó erő

Nem veszé-
lyes.
Könnyen kezel-
hető.

Gázmotorok legújabb és legelőszérőbb szerkezettel. Legmesszebb menő jótállások. Előnyös feltételek.
Képes árjegyzék, valamint részletes költségvetések kívánatra ingyen.

Osers és Bauer
gáz- és benzimotorgyár és vasöntode.
Vezérképviselet és raktár:
DÉNES B., Budapest. VI., Podmaniczky u. 59.
Referenciák rendelkezésre állanak

A nagymélt. m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter úr 24.366/899. szám. a. kelt magas rendelete folytán értesitem a szentesi járás tanügyi hatóságait, miszerint a 10-10

HYGIEIA pormentesítő vállalat,

illetve a

valódi amerikai **DUSTLESS** porölő anyag
kizárólagos eladási jogát a szentesi járás részére átvettem:

DOBRAJ SÁNDOR, KERESKEDŐ.

THIERY A.

mell- és gyomor-balzsamát

(amelyet az egészségügyi hatóság megvizsg.)

Csak ezzel a törvényes bejegyzéssel védőjeggyel valódi LONDON.
Chief Office S. Jy. 48 Briston Road.
Főraktárak:
Burmenn.
Angol India.
Agen. Zágráb.
Algier.
Amsterdam.
H. Sanders, Rom. kin 8.
Basel.
Szt. János győgtár, W. Kratz.
Belgrád.
Nikola A. Delini, győgtár Mihály fejedelemhez.
Központi raktár Szerbia részére.
Berlin, C.
Bologna.
Bruxelles.
Pharmacie Ch. Delacre & Co.
Budapest.
Török J.
Dr. Egger L. és J. Cairo.
Cöln a. Rh., Noris.
Debrecen.
Eich, Luxemburg.
Schmidt P., győgtár.

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, a törvényszéknél bejegyzett papáca-védőjeggyel van ellátva. Főülmulhatatlan szer minden mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg 52-7 is kitűnően hat és sebet gyógyít.

Egy próbátveg bérmentesen 1 korona 40 fillér.
Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

THIERY A. centifoliakenőcsse

(csodakenőcsnek nevezik)
utólérhetetlen szívó erejű és gyógyítóhatású. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőccsel egy 14 éves gyógyíthatatlannak tartott csontzúrt, ujabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyítóhatású mindenféle seb gyógyulásánál.

Próbátveg bérmentesen 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg

Óvakodjanak utánzatoktól és kerüljék az értéktelen, úgynevezett házi kenőcsöket s más efféléket.

Cim: A. Thiery, győgtár és gyár a Védőangyalhoz, Pragra Pragerhof felé, a Déli vasút mentén.

— Prospektus ingyen és bérmentesen. —

E szerék sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánzatát a törvény üldözi.

Issigean, Dordogne, Kopenhága, fabriken farma. Milánó, A. Bertoloni. Malmo, Sevrige. Apot. Lejonet. Nantes, Pharmacie C. Fredet, Nápoly. Palermo. Páris. Pharmacie Francaise, 1 & 3, Place de la Republique, Pharmacie Deprey, 11 Rue des francs Bourgeois. Prága. Roma, Corso, Agenzia del Polinico. Roubaix, Pharmacie F. Gerrath. Sarajewó. Szeged. Temesvár. Trieszt Velence. Vienne. Zürich.

Csak ezzel a törvényes bejegyzéssel védőjeggyel valódi.

Berényi János

kéményseprónél egy 14 vagy 15 éves, jó családból való fiú tanonak felvétetik.

Mariaczei Gyomorcsappék

Kitűnő hatásuk a gyomor betegségei esetében nélkülözhetetlen és régtől ismert nepies háziszser étvágytalanságnál, gyomorgyengeségnél, bűzös lélegzésnél, felfúvódásnál, büfögségnél, kólikánál, gyomorégésnél, túlságos nyálkásodásnál, sárgaságnál, undornál és hányingernél, gyomorgörcsnél, székrekedésnél stb.

Fejfájásnál, a gyomornak étel vagy ital által történt túlterhelésénél, belférgnek, máj és emoroidális bajoknál is mint erős gyógyhatású szer kipróbálva. Nevezett betegségeknel a Mariaczei gyomorcsappék évek óta a legjobb gyógyszernek váltak be, amit számtalan bizonyítvány igazol.

Ára egy üvegnek használati útasítással 40 kr.; nagyobb üveg 70 kr. Központi szétküldés Brády Károly győgtárától a Magyar Királyhoz Bécsben I. Fleischmarkt. 1.

Kapható minden győgtárban.

Főraktár: Török József győgtárészerésznél Budapest, VI. Király-útca. 12. 24-25

A Körös-tisza-marosi ármentesítő és belviszabályozó társulat báboczkamindszenti szakaszigazgatóságától.

304|1900. szám.

Hirdetmény.

A Körös-tisza-marosi ármentesítő és belviszabályozó társulat báboczkamindszenti szakaszának védőgátjain a lucerna-kaszálóknak és egyéb fűtermésnek ez évi november 1-ig terjedő használatát, — a magtermelés és legeltetés kizárásával — 100 vagy 200 méteres szakaszokban nyilvános árverés útján azonnali készpénz fizetés mellett, a helyszínén a legtöbbet ígérőknek a f. évi május hó 21, 22 és 23-ik napjain bizottságilag haszonbérbe fog adni.

Ugyanezen alkalommal készpénz fizetés mellett elárvereztetnek a védgátot elhelyezett száraz tűz-rózsék csomónként, továbbá a 2—10 számú örtelepeken levő fűz-, nyár- és fenyő-ölkét négy vagy esetleg két öles részletekben is. A megvett rózsát és ölkét vevők a társulat területéről június 15-ig elszállítani kötelesek.

Az eladás sorrendje a következő:

1. Május 21-én, reggel 8 órakor az öcsöd-báboczkai határnál kezdve a jaksori órházig, délután az órháztól a teési magas partig.
2. Május 22-én reggel 9 órakor a Szegegy csárdánál kezdve a Kurcatoroki órházig, délután az órháztól a szegvár-szentesi határig.
3. Május 23-án reggel fél 9 órakor a szegvár-szentesi határtól kezdve a kucori 6. számú órházig, délután az órháztól a teési magas partig.

Szentes, 1900. május 11.

Schneider József,

3-3 h. igazgató, szakaszmérnök.

Mindenütt kapható.

Elismert legjobb

Fogtisztító szer.

36-20

Ki akar

egyéves önkéntes

lenni?

Mindazon ifjak, kik az előirt iskolákat nem végezték, előkészítőségükre és foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az egyéves önkéntes jogot. Aki már sor alatt állott, elkésétt.

5-4 Születési év közlendő.

Prospektus ingyen és bérmentesen küld:
LICHTBLAU ALBERT
a katonai előkészítő tanf. igazg. Debrecenben.
Tanbizottság: eddei **DRAGRENTZ János** m. kir. ny. honvédezés és **MAYER ADOLF** cs. és kir. ny. őrnagy.

Felügyelő: a nm. vallás- és közokt.-ügyi m. kir. miniszterium megbízásából. a tank. kir. főigazgató.

Legnagyobb, legjobb s legrégibb beszerzési forrás

kosárüvegek

(Demyohne) részére

Rényi Árpád

üvegyár és gőz-csiszoló

Zelesteje, u. p. Remelemező (Szatmárvármegyében.)
Bármely mennyiség azonnal szállítható.
Küldetve 1900-ban a mill. kiállításán

A jégkár elleni biztosítás.

A Magyar-Francia biztosító részvény-társaság arra törekedett, hogy időszéri javításokkal és engedményekkel a t. gazdaközönség igényeit minden irányban kielégíthesse s alulirt szíves készséggel nyujt e tekintetben felvilágosítást s elfogadja a biztosítási ajánlatokat.

Kiváló tisztelettel:

A Magyar-Francia biztosító részv.-társ. Szentesi főügynöksége, Hoffman J. Illaris-ház.

Richter-félc

Horgony-Pain-Expeller

Liniment Capsicil comp.

Ezen hírneves háziszser ellentáll az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító, bedörzsolőként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagzsággatásnál és meghűlésnél és az orvosok által bedörzsolésekre is mindig gyakrabban rendeltoik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment. elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy hártásában sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. 100 frt. üvegenkénti árban majdnem minden győgtárészerésznél Budapestben. Bevásárlás alkalmával igen óvatossak legyünk, mert több kisebb-bertéki utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védőjegy és Richter-özejegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.**

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT cs. és kir. udvari szállítóok.

Triesti általános biztosító-társulat.

ASSICURAZIONI GENERALI. Nyereség- és veszteség-számla az A. mérleghez. Elem-biztosítási ág (1899). BEVÉTEL

KIADÁS	korona		fil.		összesen	korona	fil.		összesen
	korona	fil.	korona	fil.			korona	fil.	
I. Kiszámlázások: (beleértve a kifizetési költségeket): 1. Tőzbiztosítás, levonva a viszontbiztosított részét 2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosított részét	684316	09	356992	44	10197309	715994	70	3635000	70
II. Üzleti kiadások (levonva a viszontbizt. térítvényeit): 1. Szervezési költségek (a folyó számlán teljesítésre fordított) 2. Jutalékok 3. Folyó igazgatási költségek 4. Adók és illetékek	1799707	53	1588551	79	4651407	1011003	60	14783848	60
III. Leírások és egyéb kiadások: 1. Leírások kérés követelésekre 2. Árfolyamveszt. pénzügyi és külföldi váltásokra 3. Járulékok kamatai és áttulások a hivatásoknak utalási pénztárába	7965	50	40906	00	313986	1089627	76	14783848	94
IV. Tartalék függő károkat: 1. Tőzbiztosítás, levonva a viszontbiztosított részét 2. Szállítványbiztosítás, levonva a viszontbizt. részét	899038	79	1700369	00	3599897	4584815	18	14783848	94
V. A biztosítási alapok állása a számadati év végén: a) Díjtartalék, levonva a viszontbiztosított részét b) Tőzbiztosítás, levonva a viszontbiztosított részét c) Szállítványbizt. lev. a viszontbiztosított részét	6492000	91	548915	44	7330816	328301	55	487878	77
1. Tőkésített nyereségtartalék 2. Az értékpapírok árfolyam tartaléka 3. Késes követelések tartaléka	3682000	35	3179652	61	80000	92438	15	757816	47
VI. Évi üzleti nyereség	80000	00	—	00	13215468	1174706	44	45395	45
Összesen:	—	—	—	—	32927062	—	—	—	—

Nyereség- és veszteség-számla a B. mérleghez. Életbiztosítási ág (1899).

KIADÁS	korona		fil.		összesen	korona	fil.		összesen
	korona	fil.	korona	fil.			korona	fil.	
I. Esedékes biztosítások és járadékok számlái: 1. Halálesre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosított részét 2. Életes esedékre szóló biztosítások, levonva a viszontbiztosított részét 3. Járadék biztosítások	6571585	06	1083751	05	324877	7920153	83	109251577	48
II. Fizetések visszavárásiért kifizetve, levonva a viszontbiztosított részét	—	—	—	—	1039497	408135	56	4860203	23
III. Összesen:	—	—	—	—	1039497	408135	56	500000	—
IV. Üzleti kiadások (levonva a viszontbizt. térítvényeit): 1. Szervezési költségek (a folyó számlán teljesítésre fordított) 2. Szerzési költségek (közvetlen) 3. Folyó kezelési költségek 4. Behajtási jutalékok 5. Orvosi költségek 6. Adók és illetékek	1232653	05	1375666	28	468858	17220	83	7137558	28
V. Leírások és egyéb kiadások: 1. Leírások kérés követelésekre és ingatlanra 2. Értékpapírokra való könyvesztés árfolyam-vesztésére 3. Árfolyamvesztés pénzügyi és külföldi váltásokra	5817	23	216417	16	35787	98	3270328	169	
VI. Függő károkat tartaléka: 1. Halálesre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosított részét 2. Életes biztosítások, levonva a viszontbizt. részét 3. Járadék biztosítások	1031015	34	252978	34	1182	28	391383	94	
VII. Biztosítási alapok állása a számadati év végén: 1. Díjtartalék a) Haláles. szóló és vegy. bizt. lev. a viszont. részét Kor. 105.800.101/12 b) Életes biztosítások, levonva a viszontbiztosított részét c) Járadék biztosítások 2. Díj-átvittelek a) Haláles. szóló és vegy. bizt. lev. a viszont. részét Kor. 5.010.076/01 b) Életes biztosítások, levonva a viszontbiztosított részét c) Járadék biztosítások lev. a viszontbiztosított részét 3. Külön tartalék a kamattal esetlegesen hanyatlásnak kiegyenlítésére 4. Tőkésített nyereségtartalék 5. Értékpapírok árfolyam-tartaléka és kieg.-tartalék 6. Késes követelések tartaléka 7. A biztosítottak osztalékajánlása a kamatokkal együtt	118810262	90	5380129	69	1368475	96	127973	26	
VIII. Évi üzleti nyereség	—	—	—	—	15081602	68	53784	11	19402410
Összesen:	—	—	—	—	15081602	68	—	—	—

VAGYON Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1899. december 31-én. TEHER

Folyó számla	A tétel neve	A		B		Összesen		Folyó számla	A tétel neve	A		B		Összesen	
		korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.			korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.
1	A rész. adófelvétel a tőke be nem fizetett részéről	3675000	—	3675000	—	7350000	—	1	Alapítók	5250000	—	5250000	—	10500000	—
2	Közponközlet az int. igazgatóság és főkönyvtár	113046	89	291303	56	1433350	45	2	Tőkésített nyereségtartalék	2620000	—	2620000	—	5250000	—
3	Rendelkezésre álló pénzek hitel, a takarékpénztár	5384881	87	157865	78	5492747	59	3	a) Tartalék az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére	317652	61	3523601	38	5703253	99
4	Ingatlan bírtok:	—	—	12590000	—	12590000	—	4	b) Tartalék a kérés követelésére	80000	—	80000	—	167000	—
	a) Városi ingatlanok	—	—	—	—	—	—	5	c) Díjtartalék folyó biztosításokra dec. 31-én az A mérlegben	7390816	35	—	—	7390816	35
	b) Mezőgazdasági bírtokok	3258000	—	—	—	3258000	—	6	a) Külön alap a kamattal esetlegesen hanyatlásnak kiegyenlítésére	—	—	560000	—	560000	—
	c) Építészeti ingatlanok	—	—	1730000	—	1730000	—	7	b) Tőkésített nyereségtartalék	—	—	—	—	—	—
	d) Bécsben (Platerstrasse)	—	—	1737432	14	1737432	14	8	a) Külön alap a kamattal esetlegesen hanyatlásnak kiegyenlítésére	2597287	79	—	—	2597287	79
	e) Milánóban (Piazza Cordoglio)	—	—	9820765	98	10246543	89	9	b) Tőkésített nyereségtartalék	1265475	60	1265475	60	1265475	60
5	a) Állami és más értékpapírok	9818687	91	9820765	98	10246543	89	10	a) Folyó kamatok	—	—	560000	—	560000	—
6	b) Folyó kamatok	819154	37	618881	14	938035	51	11	b) Váltak a társaságban	—	—	—	—	—	—
7	Váltak a társaságban	914150	28	—	—	914150	28	12	a) Jutalék a társaságban	—	—	—	—	—	—
8	Jelzálog-kölcsönök	—	—	11197034	28	11197034	28	13	a) Jutalék a társaságban	—	—	—	—	—	—
9	Kölcsönök értékpapírokra	1466107	99	—	—	1466107	99	14	a) Folyó kamatok	—	—	—	—	—	—
10	Kölcsönök saját életbiztosítási kifizetvényekre	—	—	14843294	74	14843294	74	15	a) Folyó kamatok	—	—	—	—	—	—
11	Máradvány a viszontbiztosított számláiból	790853	63	82172	76	873026	39	16	a) Folyó kamatok	—	—	—	—	—	—
12	Máradvány az intézet főkönyvtár számláiból	283795	06	456823	85	3296188	91	17	a) Folyó kamatok	—	—	—	—	—	—
13	Máradvány az A mérleg folyó számlájából	—	—	2909376	89	2909376	89	18	a) Folyó kamatok	—	—	—	—	—	—
14	Adósk különböz címek alatt	1069346	99	48704	87	1118151	86	19	a) Folyó kamatok	—	—	—	—	—	—
	a) Letételek kezesség és biztosíték gyanánt	5036556	09	4293571	62	9330127	11	20	a) Folyó kamatok	—	—	—	—	—	—
	b) Letét: 0 Fellege jubileum alkalmából tett alapítvány	100000	—	—	—	100000	—	21	a) Folyó kamatok	—	—	—	—	—	—
	c) Letét: Besso József alapítvány	12000	—	—	—	12000	—	22	a) Folyó kamatok	—	—	—	—	—	—
	d) Calabi R. alapítvány	6000	—	—	—	6000	—	23	a) Folyó kamatok	—	—	—	—	—	—
	e) Goldschmidt alapítvány	6000	—	—	—	6000	—	24	a) Folyó kamatok	—	—	—	—	—	—
15	Butorzat és vasszeker a tőrs. összes hivatal, czégtáblák, papír- és nyomt. az összes rakt.	—	—	—	—	—	—	25	a) Folyó kamatok	—	—	—	—	—	—
16	Előlegzett jutalékok és szervezési költségek	—	—	—	—	—	—	26	a) Folyó kamatok	—	—	—	—	—	—
	Összesen:	34699429	06	14692908	14	181627522	20								

Besso József, Besso M., Dr. Bozza Camillo, Costi János J. H., Dr. Levi J., Gróf Papadopoló Miklós, Romanin Jacur Manó, Vivante Fortunat. A vezérkötő: Richetti Gábor. Magyarországi vezérigazgató: Weinhardt, Póór.

Bővebb zárszámadási jelentések az alanti főügynökségnél kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb készpénz adatként és élet-, tűz-, szállítvány-, üveg- és betöréssel lopás ellen való biztosítások az Assicurazioni Generali, gépjárműbiztosítások a Magyar Jég- és viszontbiztosító részvény-társaság és baleset elleni biztosítások az Első o. általános baleset ellen biztosító társaság a legelőnyösebb feltételekkel és legolcsóbb díjak mellett fogadtatnak el. A szentesi főügynökség: Szentes-Vidéki Takarékpénztár.

LEGOLCSÓBB KÖNYVNYOMDA

„SZENTES és VIDÉKE” KÖNYVNYOMDÁJA!

FOLYÓIRATOK
KÖNYVEK
ZÁRMERLEGEK

KÖRLEVELEK
KERESKEDŐI
NYOMTATVANYOK

Területek
Köszönőes
aranysegélyű
fürtök 100 darab
50 krtól
1 fittal

Keresztelői
Egyházi kártyák
szinte készletben

Menyegzői
Báti meghívók, Cinczrenaek
Diszokmányok
Szalag-aranyozás

Diszmunkák
több színnyomásban is

RAKTARON:
ÜGYVEDI
NYOMTATVANYOK
KÖTELEZVÉNYEK
ADÓINTÓ.
C Z É D U L Á K
JUTANYOS ÁRBAN

S Z Á M L A K
LEVÉLPAPIROK ÉS
BORITÉKOK
I E G Y Z É K E K
VONALOZOTT
ÜZLETKÖNYVEK
RENDELÉS SZERINT

„SZENTES és VIDÉKE”

SZERKESZTŐSÉGE HIRLAPKIADÓHIVATALA
KOSSUTH-UTCZA, (POLLÁK-téle HÁZ.)

ELOFIZTÉSEKET ELFOGAD — HIRDETÉSEKET VALAMINT NYILTTÉRI KÖZLEMÉNYEKET
A LEGJUTÁNYOSABBAN SZAMIT FEL.